

Grundläggande granskning av barn-, kultur-och utbildningsnämnden 2022

Strömsunds kommun

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Avgränsning	3
1.4. Revisionskriterier.....	3
1.5. Genomförande	2
2. Granskningsresultat.....	3
2.1. Iakttagelser	3
3. Sammanfattande bedömning.....	5

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred (2022) ska den grundläggande granskningen vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2022.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorernas ansvarsprövning av barn-, kultur- och utbildningsnämnd. Utifrån det har följande revisionsfrågor besvarats i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av sin verksamhet?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin verksamhet?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomi?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin ekonomi?

Intern kontroll

- ▶ Har styrelsen/nämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser barn-, kultur- och utbildningsnämnden och är främst avgränsad till år 2022. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av kommunallagen och god revisionsred 2018 samt kommuninterna styrdokument beskrivna nedan.

1.4.1. Reglemente för barn-, kultur- och utbildningsnämnden

Enligt nämndens reglemente, reviderad 2015 av kommunfullmäktige, ansvarar nämnden för att fullgöra kommunens förskoleverksamhet och skolbarnomsorg samt det offentliga skolväsendet vad gäller förskoleklass, grundskola och särskola på grundskolenivå för flickor och pojkar i kommunen. Nämnden ska även stödja, främja och samordna kultur- och fritidsintressen samt ungdoms- och idrottsverksamhet i kommunen.

1.4.2. Styrmodell i Strömsunds kommun 2022 enligt fullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges styrmodell gäller för hela styrningen av kommunens verksamheter och bolagsstyrelser. Kommunfullmäktige antar inriktningar med prioriterade mål samt har övergripande mål. Nämnder ansvarar sammantaget för att genomföra fullmäktiges olika mål genom att ta fram effektmål som är mätbara. Kommunfullmäktige har även beslutat att minska ungdomsarbetslösheten som ett prioriterat mål i kommunen under 2022.

Uppföljning ska omfatta arbetet med kommunfullmäktiges prioriterade mål och inriktningar och det egna arbetet enligt reglementet. Rapporteringen ska innehålla viktiga mätresultat, analyser och kommentarer som förklarar resultatet och dess betydelse för den egna verksamheten och kommunen som helhet.

1.4.3. Ekonomisk process-budget, mål och uppföljning

Styrning finns mer detaljerat beskrivet i kommunfullmäktiges antagna styrdokument *Ekonomisk process - budget, mål och uppföljning*. Styrdokumentet antogs 2014 och anger arbetsordningen för nämndernas arbete med mål och ekonomi utifrån tre verksamhetsfaser 1) före verksamhetsåret, 2) under verksamhetsåret och 3) efter verksamhetsåret.

Före verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ under hösten lägga fram förslag på mål och budget för kommande år
- ▶ välja ut ett begränsat antal mål som ska redovisas till kommunfullmäktige

Under verksamhetsåret ska nämnder:

- ▶ följa upp sin verksamhet månadsvis i verksamhetsprognoser per februari, april, augusti och oktober
- ▶ göra tertialuppföljning per sista april och augusti och inkludera en beskrivning på målluppfyllelsen

Efter verksamhetsåret ska:

- ▶ nämnder lämnar in redovisning av målluppfyllelse, verksamhetsberättelse och annat underlag som begärs till kommunledningsförvaltningen
- ▶ ekonomiavdelningen gör ett bokslut till kommunen och därefter sammanställer en årsredovisning

1.4.4. Reglemente för intern kontroll

Arbetet med intern kontroll regleras av fullmäktiges fastställda reglemente från 2012. Syftet med reglementet är att nämnder och styrelsen ska ha en tillfredställande internkontroll. Nämnder och styrelsen ska årligen upprätta och fastställa en plan för den interna kontrollen i enlighet med reglementet. De ska till kommunstyrelsen delge internkontrollplanen och ansvara för genomförandet av den. Nämnder ska vid behov vidta åtgärder vid varje identifierad brist. Kommunstyrelsen ska göra en samlad utvärdering av den interna kontrollen i kommunen utifrån arbetet med den interna kontrollen i varje nämnd.

1.4.5. Handbok för intern kontroll

Vid arbetet med en intern kontrollplan ska en handbok om intern kontroll tillämpas parallellt. Handboken är beslutad 2020 och innehåller revideringar av tidigare styrdokument inom intern kontroll. I den framgår en ytterligare beskrivning på en arbetsmetodik som gäller för en risk- och konsekvensanalys. Analysen ska baseras på risker som bedöms enligt olika sannolikhetsskalor och olika konsekvensnivåer.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (tex via styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut).

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Styrning och uppföljning av verksamhet		
Beslutat verksamhetsmål utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål	—	2021-10-21 §108. Nämnden har enligt protokollet fastställt fem effektmål som ska redovisas till kommunfullmäktige. Målen avser barn-, kultur och utbildningsförvaltningen. Det framgår inte vilka fullmäktigemål som målen kopplar an mot. Nämnden har inte beslutat om mål för minskad ungdomsarbetslöshet, som är ett prioriterat mål i kommunen 2022.
Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✓	2021-10-21 §108.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i delårsbokslut	✗	2022-09-20 § 98 (barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen) och § 99 (kultur-och fritidsavdelningen). Delårsbokslut visar inte måluppfyllelse av nämndens mål. Vi noterar att uppföljning av uppsatta mål 2022 gjordes i oktober för barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen och i december för kultur-och fritidsavdelningen.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✗	Nämnden följer inte upp måluppfyllelse av uppsatta mål i nämndens årsrapport den 14 februari 2023.
Når måluppfyllelse avseende verksamhet	ET	Ingen slutlig måluppfyllelse har redovisats.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende verksamhet	ET	Ingen slutlig måluppfyllelse har redovisats.
Styrning och uppföljning av ekonomi		
Upprättat en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2021-10-21 §108 och 109. Budget har fastställts för respektive förvaltning inom nämnden.

Följt upp ekonomin i delårsbokslut	✓	2022-09-20 § 99. Delårsbokslut visar att nämnden prognostiserar ett underskott på 2,8 mnkr. Nämnden beslutade att uppdra åt förvaltningschef att vidta nödvändiga åtgärder för att hålla sig inom budgetram.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	2023-02-14 § 12 (barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen) och §13 (kultur- och fritidsavdelningen).
Når måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	2023-02-14: §12 - barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen - visar ett underskott på 990 tkr vilket är mindre än en halvprocent av den totala budgeten. §13 - kultur- och fritidsavdelningen visar ett överskott på 104 tkr. Det uppges bero på vakanser under året.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	2023-02-14. Utifrån underskottet inom barn-, kultur- och utbildningsförvaltningen har åtgärder vidtagits.
Intern kontroll		
Värderat identifierade risker	✓	Risker är värderade utifrån sannolikhet- och konsekvens i nämndens internkontrollplan.
Beslutat om internkontrollplan	✓	2021-10-21 § 111. Nämnden reviderar internkontrollplan.
Internkontrollplanen tydliggör - vilka risker som ska kontrolleras - kontrollmetod - vem som är ansvarig för kontroll	✓	Nämndens plan innehåller de delar som den ska innehålla.
Följt upp internkontrollplanen	✓	Följt upp internkontrollplaner i september och december 2022. 2022-09-20 §100 (barn-, och kultur- och utbildningsförvaltningen). 2022-12-15 § 140 (kultur-och fritidsavdelningen).
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	ET	Inga avvikelser har noterats i uppföljningen.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att nämnden delvis har säkerställt en tillräcklig styrning av sin verksamhet och att uppföljningen av verksamheten inte är tillräcklig. Styrningen och uppföljningen av ekonomin bedömer vi som tillräcklig. Vi bedömer också att nämndens interna kontroll är tillräcklig.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?	Delvis	Nämnden har fastställt mål, men det framgår inte vilka fullmäktigemål som målen kopplar an mot. Till målen finns indikatorer. Måluppfyllelse för helåret 2022 går inte att bedöma då uppföljning för hela året saknas.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?	Nej	Nämnden följer upp verksamhet i delårsrapport och årsrapport. Uppföljning av mål sker dock inte i dessa, vilket ska finnas enligt kommunfullmäktiges styrmodell.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?	Ja	Nämnden har tagit en budget för sin verksamhet och redovisar ett överskott för helåret.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?	Ja	Nämnden följer upp ekonomin i enlighet med styrprinciperna.
Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll?	Ja	Nämnden följer reglementet för intern kontroll.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi barn-, kultur- och utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa följsamhet till kommunfullmäktiges styrmodell vad gäller uppföljning av verksamheten
- ▶ Tydliggöra vilka av kommunfullmäktiges mål som nämndens mål utgår från

Strömsund april 2023

Karla Escobar
Projektmedarbetare, EY

Max Stenman
Projektledare, EY

Per Stålbjerg, Certifierad kommunal yrkesrevisor
Uppdragsledare, EY